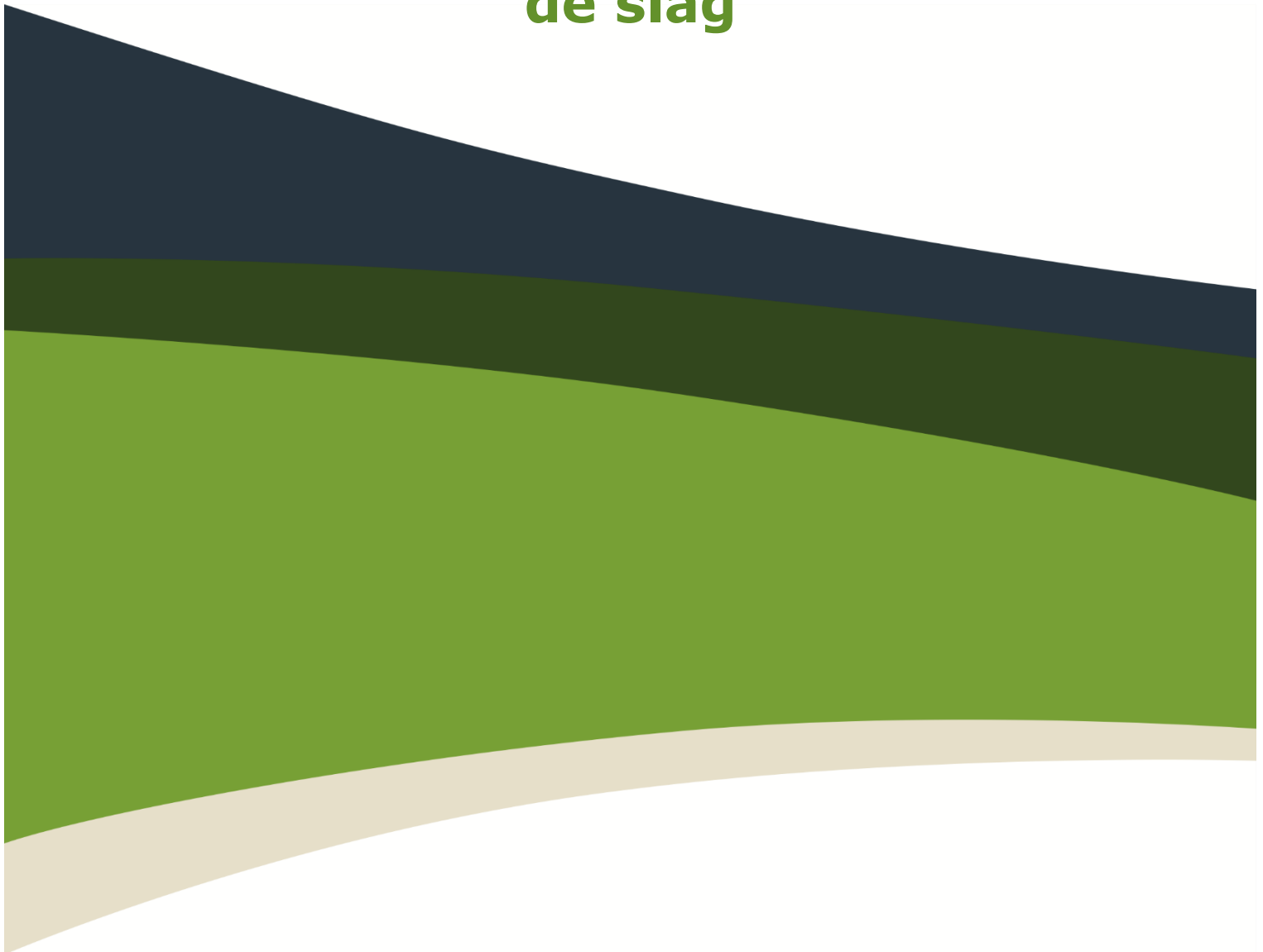

Kadernota 2024-2027

**Samen met Wassenaarders aan
de slag**

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Begrotingsuitgangspunten	4
2.1 Uitgangspunten voor de ramingen	4
2.2 Meicirculaire	5
3. Financieel meerjarenperspectief.....	6
3.1 Ontwikkelingen kadernota	6
Tabel recapitulatie ontwikkelingen kadernota.....	6
Actueel begrotingssaldo	6
A. Autonome ontwikkelingen	7
B. Loon- en prijsontwikkelingen	8
C. Nieuw beleid.....	10
D. Nieuw beleid ten laste van reserves.....	17
E. Gemeenschappelijke regelingen	19
F. Overig – Kapitaallasten nieuwe investeringen –	20
Meerjarig investeringsplan 2024 - 2027 (nieuw en actualisatie)	20

1. Inleiding

Beste Wassenaarders,

Voor u ligt de Kadernota 2024-2027; het beleidsstuk waarin de belangrijkste maatschappelijke ambities om -samen met inwoners en ondernemers- van financiën worden voorzien, zodat deze kunnen worden gerealiseerd. De Kadernota bevat heel veel getallen, maar het gaat om de inhoud. Naast de kadernota, zitten er ook al een aantal voornemens zoals het opstellen van een economische visie met ondernemers of het parkeerbeleid in de Voorjaarsnota zodat we niet tot 2024 hoeven te wachten. De samenleving wacht niet op politici.

Investeren in Wassenaarders

De inhoud staat centraal in de plannen. Dat betekent verder bouwen en investeren in duurzaamheid, sport, sociale samenhang, maatschappelijke instellingen en ondernemers. En het oplossen van langlopende dossiers zoals het investeren in onze dorpskern, verkeersveiligheid, het saneren van de gemeentewerf en ruimtelijke opgaven zoals behoud van het familiestrand, woningbouw, behoud van ondernemerschap en het versterken van de Groene Zone met Valkenburg. Dat brengt Wassenaar verder. U vindt hier alle plannen die nu voorliggen en wij mee aan de slag willen.

Zelfstandigheid versterken en geen hogere ozb voor 2024-2025

Het uitvoeren van de Kadernota draagt bij aan het versterken van de bestuurskracht van een zelfbewust en zelfstandig Wassenaar. Uiteindelijk bepaalt dat onze zelfstandigheid. De Kadernota 2024-2027 doet daarom recht aan de participatie van inwoners en ondernemers op tal van terreinen welke waren vormgegeven in de coalitieakkoord 'Samen voor Wassenaar; koersvast, open en betrokken'. Door solide financieel verantwoord te begroten -met aandacht voor de uitvoeringskracht van de gemeente- lukt het om voor 2024-2025 een sluitende Kadernota 2024-2027 zonder ozb-verhoging te realiseren.

Eerlijk naar de toekomst; nieuw financieel weegmoment voor 2026

Vanaf 2026 ontstaat een nieuw weegmoment; de lopende discussie van alle gemeenten via de VNG met het Rijk moet duidelijkheid geven over de financiën. Elke gemeente heeft door het wegvallen van landelijke middelen een tekort wat de komende jaren opgelost moet worden samen met het Rijk. Die gesprekken lopen via de VNG en bij meer duidelijkheid zal uw college daarop acteren. Elke begroting blijft natuurlijk sluitend. Ook zullen verschillende plannen leiden tot opbrengsten die nu nog niet kunnen worden ingeboekt.

Samen verder bouwen en geen geld meer laten verdampen

Samen bouwen wij verder aan behoud van ons gewoon bijzonder dorp. Met nieuwe en lopende opgaven en vooral de ambitie om langlopende dossiers af te maken. Dat bespaart ook geld aangezien veel projecten duurder zijn geworden door uitstel, stijgende kosten, inflatie en veel ambtelijke capaciteit die uiteindelijk ook betaald wordt door onze inwoners. Het geld op de bank laten staan kost daarmee vaak ook veel geld op langere termijn zoals afgelopen jaar heeft laten zien met een inflatie van meer dan 10%. Het doet ook recht aan de veelgehoorde oproep om -na lang wachten- problemen op te lossen. Een sluitende begroting en realistische verwachtingen voor de toekomst zijn belangrijk om onze gemeente financieel gezond te houden én tegelijkertijd mooie projecten te realiseren. De Kadernota 2024-2027 geeft daarbij de belangrijkste richting voor ons allemaal. Dan kunnen wij met alle Wassenaarders aan de slag!

Met hartelijke groet, namens het college,

Laurens van Doeveren
Wethouder Financiën, Economie en Sport

2. Begrotingsuitgangspunten

2.1 Uitgangspunten voor de ramingen

De basis voor de begroting 2024 vormen de begroting 2023 en de financiële gevolgen uit de Voorjaarsnota 2023 die doorwerken in het meerjarenbeeld. Daarnaast zijn enkele algemene uitgangspunten toegepast. Deze zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Wij houden voor de begroting 2024 vooralsnog rekening met een loonontwikkeling van 2,0 % van de salarissen. Dit is een grove inschatting, aangezien er onlangs een cao voor 2023 is afgesloten en voor 2024 nog geen nadere informatie beschikbaar is.

Voor de compensatie van prijsstijgingen hanteren wij het verwachte indexcijfer van 3,2% voor 2024 dat is gebaseerd op de geharmoniseerde consumentenprijsindex van het CPB.

De ramingen voor de gemeenschappelijke regelingen zijn gebaseerd op de ingediende ontwerpbegrotingen voor 2024. Deze begrotingen passeren de raad in het kader van de zienswijze procedures. De begrotingen worden daarna vastgesteld door het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling. Dit kan eventueel nog tot andere bedragen leiden.

De belastingen, leges en rechten worden in de begroting 2024 verhoogd met het door het CPB verwachte geharmoniseerde consumentenprijsindex cijfer van 3,2%. Met deze verhoging volgen we de algemene prijsontwikkeling. Dit is noodzakelijk om de inkomsten van de gemeente op dit onderdeel op peil te houden om structurele onevenwichtigheid te voorkomen.

Tabel Algemene uitgangspunten

Onderwerp	Begroting 2024	Begroting 2023
Salarissen De huidige cao loopt tot en met 1 januari 2024. De cao-onderhandelingen voor een nieuwe cao vanaf 2023 zijn onlangs afgerond. We sluiten voor 2024 aan bij de prijscompensatie, aangezien er voor 2024 nog geen nadere informatie beschikbaar is.	2,0 %	2,4 %
Leveringen derden Het indexpercentage voor prijsstijgingen is gebaseerd op het niveau van de geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp) uit het Centraal Economisch Plan 2023 van het CPB. Voor 2024 bedraagt deze naar verwachting 3,2%. * De indexering is niet volledig verwerkt, er is een taakstelling opgenomen van € 100.000	3,2 %	3,1 %
Subsidies Op 8 juni 2020 heeft de raad het nieuwe subsidiebeleid vastgesteld. Hierin is opgenomen dat het indexatiepercentage voor loon- en prijscompensatie of cao-wijzigingen gelijk is aan het algemene indexatiepercentage dat in de gemeentelijke begroting wordt gehanteerd	Conform subsidieplan 2024	Conform subsidieplan 2023
Verbonden partijen De ramingen voor de verbonden partijen en deelnemingen gaan uit van de ingediende begrotingen.	ontwerp begrotingen GR 2024	ontwerp begrotingen GR 2023

Onderwerp	Begroting 2024	Begroting 2023
Belastingen De aanpassing van de belastingen en rechten is gelijk aan het door het Centraal Planbureau geraamde inflatiepercentage. Het percentage geraamd in het Centraal Economisch Plan (CEP) 2023 bedraagt voor 2024 3,2% (geharmoniseerde consumentenprijsindex).	3,2%	3,1%
Omslagrente De omslagrente voor 2024 bedraagt na berekening net als in 2023 0%.	0%	0%
Algemene uitkering De algemene uitkering ramen wij in de begroting volgens de meicirculaire. Hier wordt u separaat over geïnformeerd.	Meicirculaire 2023	Meicirculaire 2022

2.2 Meicirculaire

Op het moment van het schrijven van deze Kadernota 2024-2027 is de uitkomst van de meicirculaire 2023 nog niet bekend. De raad wordt hierover met een aparte informatiebrief geïnformeerd. Wel is geanticipeerd op de algemene effecten van de meicirculaire door het basisjaar één jaar te verschuiven en door een inschatting te maken van de verwachte loon- en prijscompensatie (LPO)

3. Financieel meerjarenperspectief

Het financieel meerjarenperspectief voor Wassenaar sluit aan bij de landelijke trend die zichtbaar is bij gemeenten. In de eerste twee jaren van het meerjarenperspectief, t.w. 2024 en 2025 is het beeld nog te overzien. Er is sprake van een meerjarenperspectief die door het maken van keuzes sluitend gemaakt kan worden. Vanaf 2026 verandert dit beeld. De algemene uitkering vanuit het Rijk neemt dan fors af en er ontstaat een tekort. Landelijk vinden er gesprekken plaats, o.a. door de VNG om het financiële beeld vanaf 2026 gunstiger te maken. Vandaar dat er op dit moment voor wordt gekozen om geen actie te ondernemen voor het sluitend maken van de jaren 2026 en 2027. In de volgende kadernota wordt hierop wel actie ondernomen met de dan geldende actuele informatie.

Aanvullend op dit beeld speelt de huidige inflatie die ervoor zorgt dat er sprake is van een toename van lasten, maar waarbij ook de compensatie vanuit het gemeentefonds steeds hoger uitvalt. Er is dan ook sprake van een financieel beeld dat meer fluctuaties kent, dan in voorgaande jaren.

3.1 Ontwikkelingen kadernota

Tabel recapitulatie ontwikkelingen kadernota

	Recapitulatie	2024	2025	2026	2027
	Actueel begrotingssaldo	175.000	467.000	-1.913.000	-842.000
A	Autonome ontwikkelingen	53.400	-278.600	-957.427	-3.130.764
B	Loon- en prijsontwikkelingen	2.120.787	1.788.587	1.135.187	982.315
C	Nieuw beleid - (uit coalitieakkoord, en overig)	-2.192.000	-1.832.000	-1.810.000	-1.485.000
D	Nieuw beleid - tlv reserves	0	0	0	0
E	Gemeenschappelijke regelingen	-157.000	-125.308	-67.308	-67.308
F	Overig - kapitaallasten nieuw	0	-17.486	-419.690	-429.725
	Saldo na kadernota	187	2.193	-4.032.239	-4.972.482

Actueel begrotingssaldo

Jaartal	2024	2025	2026	2027
Actueel begrotingssaldo	175.000	467.000	-1.913.000	-842.000

Het actuele begrotingssaldo is gebaseerd op het startsaldo van de begroting zoals opgenomen in de Programmabegroting 2023, Begrotingssaldo 2024-2027, incl. het meerjarige effect van de Najaarsnota 2022 en enkele kleine losse begrotingswijzigingen met een meerjarig effect.

A. Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen		2024	2025	2026	2027
A0	meerjarig incidenteel effect Voorjaarsnota, w.o.:	54.900	-92.100	-705.927	-2.879.264
A1	effect doorschuiven investeringen op kapitaallasten	200.000	15.000		
A2	rente voordeel	100.000	50.000	0	0
A3	Regeling Vervroegde Uittreden (RVU) ingaande 2024 (25K per deelnemer)	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
A4	Structurele wettelijke inzet basisregistratie ondergrond (Bro)	-38.000	-38.000	-38.000	-38.000
A5	Incidentele inzet bij ICT voor Objectenregistratie en GT Connect	-50.000			
A6	Nieuwe Beheerplannen, incl. beheer van bos naar park	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
A7	Onvoorzien naar € 1,- p/inw (13,5K)	-13.500	-13.500	-13.500	-13.500
A8	Verhogen benodigd budget kwijtschelding belastingen	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
A8b	<i>Dekking kwijtschelding vanuit tarief (afvalstoffenheffing)</i>	<i>75.000</i>	<i>75.000</i>	<i>75.000</i>	<i>75.000</i>
A9	Opvang vluchtelingen COA	100.000	100.000	100.000	100.000
A	Totaal Autonome ontwikkelingen	53.400	-278.600	-957.427	-3.130.764

A0 Meerjarig incidenteel effect Voorjaarsnota, w.o.:

De financiële gevolgen van de voorjaarsnota 2023 voor de jaren 2024 en verder zijn opgenomen in één regel. Voor de inhoudelijke toelichting van de afzonderlijke posten wordt verwezen naar de voorjaarsnota 2023 die op 4 juli 2023 in de raad staat geagendeerd.

A1 Effect kapitaallasten

Het actualiseren van projecten en investeringen heeft een effect op de kapitaallasten. Dit effect wordt hier meegenomen.

A2 Rente voordeel

De jaarrekening 2022 laat een positief rente-effect zien. We verwachten t/m 2025 nog te profiteren van dit rente-effect, daarna is zowel de rente moeilijk te voorspellen, maar zal ook de Wassenaarse bankstand zijn afgenomen ten opzicht van de huidige stand.

A3 Regeling Vervroegde Uittreden (RVU) ingaande 2024

De nieuw afgesloten cao kent een regeling waarin vervroegd uittreden financieel aantrekkelijker wordt gemaakt. We verwachten jaarlijks € 50.000 aan kosten voor deze regeling.

A4 Structurele wettelijke inzet basisregistratie ondergrond (Bro) en A5 Incidentele inzet bij ICT voor Objectenregistratie en GT Connect

De toename van wettelijke taken, voornamelijk de invoering van de nieuwe Omgevingswet, leiden tot een aanvullende behoefte aan ICT-ondersteuning.

A6 Nieuwe Beheerplannen, incl. beheer van bos naar park

Gelijktijdig met de Kadernota wordt ook de beheervisie opgeleverd. Deze moet nog financieel worden doorgerekend in actuele beheerplannen, maar we houden rekening met een kostentoeename van € 250.000 per jaar. Hierbij wordt ook gerekend op het meer inzetten van gelden uit beschikbare onderhoudsvoorzieningen (stand jaarrekening 2022, € 5,471 mln)

A7 Post Onvoorzien naar € 1 p/inw

Het huidige bedrag van de post onvoorzien bedraagt 50 cent per inwoner. Dit wordt opgetrokken naar € 1 per inwoner (in 2024: € 27.000)

A8 Verhogen benodigd budget kwijtschelding belastingen (deze verhoging is neutraal en wordt gedekt uit het tarief afvalstoffenheffing)

Als gevolg van tariefstijgingen de laatste jaren, m.n. bij het tarief afvalstoffenheffing, aangezien deze heffing het meest in aanspraak komt voor kwijtschelding, is het huidige budget voor kwijtschelding ontoereikend. De verhoging van dit budget is neutraal, aangezien dit budget kan worden meegenomen in de tariefberekening van het tarief afvalstoffenheffing.

A9 Opvang vluchtelingen COA

De noodopvang van vluchtelingen op Duinrell leidt jaarlijks tot een financieel voordeel dat tot op heden niet was begroot. Gezien de huidige landelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld met betrekking tot de spreidingswet, lijkt de opvang de komende jaren te worden voortgezet. Vandaar dat het huidig verwachte voordeel van € 100.000 structureel in de begroting wordt opgenomen.

B. Loon- en prijsontwikkelingen

Loon- en prijsontwikkelingen		2024	2025	2026	2027
B1a	Gemeentefonds: indexatie/verschuiven basisjaar	1.508.787	1.540.587	1.469.187	1.435.315
B1b	Gemeentefonds: inschatting Loon- en Prijscompensatie	1.063.000	699.000	117.000	-2.000
B2	Indexatie gemeentebelastingen 3,2%	475.000	475.000	475.000	475.000
B3	Cao-ontwikkeling 2024 (2%)	-325.000	-325.000	-325.000	-325.000
B4	Indexering budgetten 3,2%	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000
B4b	Taakstelling op indexering budgetten	100.000	100.000	100.000	100.000
B5	DVO Sociaal Domein	-127.000	-127.000	-127.000	-127.000
B6	Bijdrage uitvoeringskosten W&I	-56.000	-56.000	-56.000	-56.000
B7	Indexering subsidies	-118.000	-118.000	-118.000	-118.000
B	Totaal loon- en prijsontwikkelingen	2.120.787	1.788.587	1.135.187	982.315

B1 Gemeentefonds: indexatie/verschuiven basisjaar en inschatting loon- en prijscompensatie

Deze post bevat het financieel effect van het verschuiven van het basisjaar van de algemene uitkering naar de periode 2024-2027. De meicirculaire 2023 geeft uiteindelijk een nieuwe berekening van de Algemene Uitkering voor 2024-2027. Met het verschuiven van het basisjaar wordt vast een voorschot genomen op de verwachte uitkomst van de meicirculaire 2023.

Door de Loon- en prijscompensatie zo goed mogelijk in te schatten is er dekking beschikbaar voor een deel van loon- en prijsverhogingen die onderdeel uitmaken van deze Kadernota.

B2 Indexatie gemeentebelastingen 3,2%

De aanpassing van de belastingen en rechten is gelijk aan het door het Centraal Planbureau geraamde inflatiepercentage. Het percentage geraamd in het Centraal Economisch Plan (CEP) bedraagt voor 2024, 3,2% (geharmoniseerde consumentenprijsindex). Deze post wordt ingezet ter dekking van het saldo van de begroting 2024 e.v.

B3 Cao-ontwikkeling 2024 (2,0%)

We gaan op dit moment uit van een cao stijging in 2024 van 2,0%. Dit betreft een grove inschatting.

B4 t/m B7 Indexering budgetten 3,2%

Het indexpercentage voor prijsstijgingen is gebaseerd op het niveau van de geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp) uit het Centraal Economisch Plan. Voor 2024 bedraagt deze 3,2%.

NB: De indexering op algemene budgetten van € 400.000 is niet volledig verwerkt, er is een taakstelling opgenomen van € 100.000

C. Nieuw beleid

Nieuw beleid		2024	2025	2026	2027
C1	Realisatie programma Groene Zone	-230.000	-230.000	-230.000	
C2	Inzet nationaal park Hollandse Duinen	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
C3	Samenwerking Haagse Regio (Ruimtelijke Puzzel)	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
C4	Capaciteit regiozaken Ruimtelijke ontwikkeling	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
C5	<i>Deze is gecombineerd met C9</i>				
C6	Bewustwording ondermijning	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
C7	Zorg en Veiligheid in een lokale kamer en structurele regie gemeente (coördinatie)	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
C8	Keten zorg en veiligheid	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
C9	Uitbreiding VTH-juristen t.b.v. uitvoeren huidige ambitie (oplossen ondercapaciteit)	-165.000	-150.000	-150.000	-150.000
C10	Inschakelen specialistische juridische expertise t.b.v. organisatie	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
C11	Ouderenparticipatiebeleid	-20.000			
C12	Internationals Wassenaar	-80.000			
C13	Participatiekompas	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
C14	Lokaal Sport- en Preventieakkoord	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
C15	Aanvullende cofinanciering nodig voor sportakkoord	-95.000	-95.000	-95.000	
C16	Nieuw subsidiebeleid formuleren	-25.000			
C17	Jeugd en jongerenbeleid, incl. jeugdparticipatie en voorlichting	-60.000	-25.000	-25.000	-25.000
C18	Ondersteuning gezinnen voedselbank	-22.000	-22.000		
C19	(Door) ontwikkeling sociaal team - gedragswetenschap externe expertise	-65.000	-65.000	-65.000	-65.000
C20	Communicatie sociaal team	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
C21	Inzet op Sport, incl. opleveren sportvisie	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
C22	Coördinatie en uitvoering Lokale inclusie-agenda	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
C23	Versterken preventief veld	-120.000	-240.000	-240.000	-240.000
C24	Structureel verwerken reparatie subsidies niveau 2023	-310.000	-310.000	-310.000	-310.000
C25	Verlagen budget geïndiceerde zorg a.g.v. investeringen in vrij toegankelijke zorg (C23 en C24)	125.000	250.000	250.000	250.000
C26	Inzet op woningbouw	-40.000			
C27	Integrale visie Strand en Duinen	-50.000			
C28	Beleid zonnepanelen	-10.000			
C29	Woonzorgvisie opstellen	-50.000			
C30	Post kleine verkeersmaatregelen	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
C31	Capaciteit Verkeer	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
C32	Capaciteit planologie	-75.000	-75.000		
C32b	Capaciteit planologie - inkomsten leges	75.000	75.000		
C33	Warenar haalbaarheidsonderzoek	-70.000			

Nieuw beleid (vervolg)		2024	2025	2026	2027
C34	Weer in beheer nemen Warenar - opnemen in reguliere onderhoudsplanning	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
C35	Onderhoud rolstoeltoegankelijke openbare wc op te nemen in het Versterking Dorpskern en Meijndel		-20.000	-20.000	-20.000
C36	Voortzetten subsidie centrummanagement		-20.000	-20.000	-20.000
C37	VNG trainees inzetten voor de organisatie	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
C38	Vastgoed en grondzaken - beheersysteem (abonnement)	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
C39	Nachtregister en druktemonitor	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
C40	Versterken interne beheersing t.b.v. rechtmatigheidsverklaring college	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
C41	Formatie-uitbreiding griffie	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
C42	Uitbreiding juridische controlfunctie	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
C	Totaal nieuw beleid - overig	-2.192.000	-1.832.000	-1.810.000	-1.485.000

C1. Realisatie programma Groene Zone

Dit jaar wordt de visie voor de Groene Zone opgesteld, daarna volgt de inrichting. Daarbij gaat het om de aanleg van recreatieve voorzieningen, de ontwikkeling van natuur, het aanpassen van watersystemen, transitie van de landbouw, mogelijke bedrijfsverplaatsingen, etc. Ook zijn er diverse particuliere initiatieven in het gebied die in verband gebracht moeten worden met de visie en vragen om begeleiding. Voor de Groene Zone worden verschillende programma's opgezet, waar initiatieven (overheid en burgers) samenkomen. De provincie, het Rijksvastgoedbedrijf (RVB), het Hoogheemraadschap Rijnland en Dunea geven aan te willen aanhaken bij deze programma's, aangezien zij langs die weg ook hun doelen kunnen realiseren. Ten behoeve van deze programma's is het nodig dat de huidige bezetting voor de Groene Zone beschikbaar blijft.

C2 t/m C4 Hollandse Duinen, Haagse regio en capaciteit Regiozaken

De bestuurlijke en ambtelijke wens is om inzet in de regio via het Nationaal Park Hollandse Duinen (NPHD) en de ruimtelijke samenwerking Haagse regio te intensiveren. Voor het Nationaal Park Hollandse Duinen moet er structureel een bedrag van € 20.000 worden opgenomen. Het Nationaal Park Hollandse Duinen wint aan belang als samenwerkingsverband en merk. Overheden, Dunea en maatschappelijke partners werken er samen op thema's en lobby voor groene hoofdstructuur, recreatiespreiding, water en natuur. Dit betreft de inleg van Wassenaar als strategisch partner in het NPHD. Voor de activiteiten van de samenwerking in de Haagse regio is dat € 15.000. Om dit alles te coördineren en de belangen van Wassenaar in regionaal verband goed te behartigen is er aanvullende capaciteit voor een bedrag van € 50.000 nodig. De Haagse regio werkt bestuurlijk en ambtelijk gecoördineerd aan reacties op het provinciale startpakket waarin de ruimtelijke opgaven vanuit het rijk zijn gebundeld (NOVEX, NPLG etc). De gemeenten van de Haagse regio bundelen middelen om adviezen en begeleiding in te kopen.

C5 Deze is gecombineerd met C9

C6 Bewustwording ondermijning

De aanpak ondermijning heeft prioriteit in Wassenaar. Binnen ondermijnende activiteiten is er veel dynamiek en vinden regelmatig verschuivingen plaats in de soorten van criminaliteit. De drugscriminaliteit blijft een prioriteit maar regionaal zien we nu veel vaker het misbruik van bestaande legale structuren zoals fraude met subsidies en zorg. Een geslaagde aanpak begint met bewustwording bij het ambtelijk apparaat in Wassenaar, hier moet continu aandacht voor zijn.

C7. Zorg en Veiligheid in een lokale kamer en structurele regie gemeente (coördinatie) en C8 Keten Zorg en Veiligheid

Op het snijvlak van zorg en veiligheid spelen thema's als omgaan met onbegrepen gedrag, meervoudig sociale problematiek, het plegen van strafbare feiten, et cetera. Om snel te schakelen, mensen mensgericht te helpen en escalatie te voorkomen is het noodzakelijk om zorg en veiligheid meer gezamenlijk te organiseren. Dat gebeurt vanuit het samenwerkingsverband onder de naam de Lokale Kamer Wassenaar. De werkwijze van de Lokale Kamer Wassenaar is erop gericht om inwoners van de gemeente Wassenaar concrete hulp te bieden op het gebied van zorg- en veiligheid met als doelen:

- het verminderen en voorkomen van strafbare feiten;
- het verminderen en voorkomen en terugdringen van recidive en overlast;
- het aanbieden van reguliere hulp;
- de autonomie van de betrokkene versterken;
- het verlenen van passende zorg;
- het realiseren van een persoonsgerichte aanpak voor de betrokkene en zo nodig een aanpak voor het gezin;
- het versterken van de ketenregie en ketensamenwerking.

Bij het instellen van de Lokale Kamer Wassenaar is het nodig vanuit de gemeente een verwerkingsverantwoordelijke (uitvoeringscoördinator) aan te stellen die invulling geeft aan de eisen vanuit de AVG (C7). Daarnaast is het noodzakelijk om stevig regie te voeren op de samenwerking in de keten zorg- en veiligheid en het voorzitterschap van de Lokale Kamer Wassenaar structureel te beleggen (C8).

C9. Uitbreiding VTH (Vergunning, Toezicht en Handhaving) -juristen t.b.v. uitvoeren huidige ambitie (oplossen ondercapaciteit)

Voor een gemeente als Wassenaar, met inwoners die veelvuldig gebruik maken van hun recht op bezwaar en beroep én de ingewikkelde aard van de dossiers, voorbeelden zijn padelbanen, woonwagens, landgoederen en beschermde natuurgebieden is gebleken dat de formatie onvoldoende is om tijdig bij de besluitvorming te kunnen adviseren of bij procedures de dossiers adequaat te behandelen. Ten behoeve van de uitvoering is er dan ook nieuwe formatie nodig.

C10 Advieskosten: Specialistische juridische expertise t.b.v. organisatie

Met enige regelmaat moet er extern advies worden ingewonnen bij de afhandeling van besluitvorming. Het gaat hierbij om specialistische en politiek gevoelige dossiers.

C11 Ouderenparticipatiebeleid

Er ligt een grote maatschappelijke opgave om de gevolgen van de vergrijzing op te vangen en ouderen langer en gezond thuis te laten wonen. Niet alleen uit het oogpunt van de beheersing van kosten bij de in omvang toenemende doelgroep, maar ook omdat het aanbod van zorgpersoneel door de vergrijzing steeds schaarser wordt. Deze opgave doet een groter beroep op de zelfredzaamheid van ouderen en mantelzorgers. Het is daardoor noodzakelijk het ouderenbeleid in Wassenaar door te ontwikkelen met behulp van de ouderen, mantelzorgers en maatschappelijke partners. Via het participatietraject wordt geïnventariseerd welke behoeften het grootst zijn bij ouderen en mantelzorgers, welke mogelijkheden er zijn voor de gemeente en haar partners om hieraan bij te dragen om de gevolgen van de vergrijzing op te vangen. Ouderenparticipatie resulteert in een integraal en coherent ouderenbeleid.

C12 Internationals Wassenaar

Met het gericht uitvoeren van een economisch onderzoek naar de internationale gemeenschap zal de gemeente meer en kwalitatief beter inzicht hebben in wie de internationale Wassenaarders precies zijn en het maatschappelijke, economische en ruimtelijke effect op onze gemeente. Een dergelijk onderzoek heeft binnen de Wassenaarse context nog nooit plaatsgevonden. Deze informatie draagt bij aan het concreet beleid m.b.t. deze substantiële groep inwoners. Hoewel de impact van de internationale samenleving op Wassenaar wordt onderkend is ambtelijk nog geen

structurele borging binnen de organisatie voor dit onderwerp in de vorm van beleidsadvies en uitvoering. Hiertoe dient een tijdelijke Kwartiermaker Internationals uiterlijk per 1 januari 2024 aan de slag te gaan om dit kwalitatief op inhoud en organisatie samen te brengen.

C 13 Participatiekompas

Betreft structurele borging van het participatiekompas in de ambtelijke organisatie plus de bijbehorende ontwikkelopgave voor medewerkers op dit vlak zoals Factor C en stakeholdermanagement. Bij de implementatie van het participatiekompas zijn hiervoor geen structurele middelen beschikbaar gesteld.

C14 Lokaal Sport- en preventieakkoord en C15 aanvullende cofinanciering nodig voor sportakkoord

Voor 2023 tot en met 2026 is de brede SPUK-regeling van het Rijk in het leven geroepen, als overkoepelende subsidieregeling voor een aantal regelingen op het gebied van sport en bewegen. Voortzetting van het Sportakkoord en de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) is daar onderdeel van.

Voor de BRC is vanuit het Rijk voor de gemeente Wassenaar in 2023 € 103.000 beschikbaar, als de gemeente (en evt derden) daar een bedrag van € 155.000 tegenover stelt. Het Rijk draagt zo 40% bij en de gemeente 60%. Met het opnemen van de 60% in de begroting en deze in te zetten voor activiteiten, zoals omschreven in de regeling, kan de gemeente optimaal gebruik maken van de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen.

C16 Nieuw subsidiebeleid formuleren

Het Subsidieplan Wassenaar 2021-2024 heeft een looptijd tot en met 31 december 2024. In 2025 moet er daarom een nieuw subsidieplan ingaan. Hierin staan de strategische en beleidsmatige overwegingen om volgens een standaardwerkwijze subsidies te verlenen en vast te stellen. Dit document is de grondslag voor een nieuwe Subsidieregeling. Via deze Subsidieregeling kunnen specifieke voorwaarden worden opgenomen om specifiek beleid uit te voeren. Zoals bijvoorbeeld welke maatschappelijke effecten worden beoogd voor dit specifieke beleid, voor welke activiteiten de subsidie kan worden aangevraagd, welke doelgroepen in aanmerking komen en hoe de subsidie wordt berekend. Ook moet de Algemene Subsidieverordening Wassenaar 2019 worden geactualiseerd en moeten de ambities uit het Collegeuitvoeringsprogramma een plek krijgen in deze documenten die vóór 1 juli 2024, de start van de aanvraagperiode voor het jaar 2025 en verder, worden vastgesteld. Om dit omvangrijke proces in goede banen te leiden is extra capaciteit en expertise nodig. Hiervoor wordt in de begroting 2024 € 25.000 opgevoerd.

C17 Jeugd en jongerenbeleid incl. jeugdparticipatie en voorlichting

We gaan inzetten op meer betrokkenheid en participatie van de jeugd en gaan dat opnemen in nieuw beleid. We gaan inzetten op meer betrokkenheid en participatie van de jeugd, en gaan dat opnemen in nieuw beleid. Ook breiden we de participatie- en ontmoetingsmogelijkheden uit, net als de voorlichting op scholen, met een extra initiële impuls in 2024.

Voor het uitbreiden van de openingstijden van de binnenlocatie (ook in de weekeinden) en meer aanwezigheid van de jongerenwerkers op straat, is extra inzet nodig van 18 uur per week. Hiervoor is een structureel budget van € 60.000 nodig. In de Voorjaarsnota is een structureel budget van € 35.000 opgenomen, dan resteert in deze Kadernota voor de jaren 2025-2027 nog een extra structureel budget van € 25.000.

C18 Ondersteuning gezinnen Voedselbank

Valt onder doel: Versterken van het maatschappelijk middenveld

Actie: Een breed scala aan bestaande en nieuwe activiteiten en daar gezamenlijk in optrekken (meenemen bij opstellen Subsidiebeleid).

Bij personen (gezinnen) die voor hulp aankloppen bij de voedselbank wordt de intake en begeleiding al jaren verzorgd door Kwadraad. Dat is zo afgesproken omdat de Voedselbank zelf hiervoor niet is toegerust. Het aantal gezinnen dat gebruik maakt van de voedselbank is, als gevolg

van inflatie en energiearmoede sterk toegenomen. Op dit moment komen er wekelijks circa 6 aanvragen binnen, dat is een toename van 50 % ten opzichte van twee jaar geleden. Door de sterke toename van het aantal aanvragen en de steeds intensievere begeleiding bij ingewikkelde situaties van de huishoudens is er nu extra financiering nodig om de benodigde professionals te kunnen blijven inzetten (uitbreiding van uren). De begeleiding van deze gezinnen door Kwadraad komt nu onder regie van het Sociaal Team Wassenaar en heeft daarmee een breder en effectiever bereik.

C19 (Door)-ontwikkeling sociaal team

Valt onder doel: Een sterk Sociaal Team Wassenaar met een spilfunctie ten aanzien van samenwerking, waarbij voor alle betrokkenen een duidelijke rol is weggelegd.

Het Sociaal Team Wassenaar is gestart in januari 2023, en wordt "werkende weg" verder ontwikkeld. In juli 2023 start de implementatiefase, hierin wordt de kwartiermaker opgevolgd door een projectleider implementatie Sociaal Team. In de implementatiefase ligt het accent op borging en doorontwikkeling. Het betreft onder andere:

- de implementatie van het registratiesysteem;
- zorgen voor gedegen huisvesting van het team, ook op langere termijn;
- zorgen voor een integrale en afgestemde werkmethode;
- opzetten van een systeem voor monitoring, verantwoording en evaluatie;
- totstandkoming en uitvoering van een in- en externe communicatiestrategie teneinde brede bekendheid te realiseren bij inwoners en verwijzers.

Deze capaciteit kan niet uit de huidige in- en externe formatie geleverd worden.

Verder gelden bij de doorontwikkeling van het Sociaal Team Wassenaar drie kernwoorden: normaliseren, kwaliteit en effectiviteit van zorg en ondersteuning. Dat begint al aan de voorkant bij aanmelding en triage. De gedragswetenschapper heeft hierin een belangrijke rol. Die coacht en adviseert de professionals op inhoud om passende zorg te bieden aan de inwoners. De gedragswetenschapper levert een bijdrage aan het ondersteuningsproces van start tot aan afronden van de hulp. Daarnaast moeten er door het Sociaal Team Wassenaar regelmatig kernbeslissingen genomen worden (besluiten over veiligheid en uithuisplaatsingen). Deze beslissingen kunnen alleen maar genomen worden met de expertise van een gedragswetenschapper. Dit is ook een norm van de inspectie Jeugdzorg en heeft een wettelijke basis vanuit de Jeugdwet.

C20 Communicatie sociaal team

Valt onder doel: Bekendheid en bereikbaarheid van het Sociaal Team Wassenaar (1 loket, 1 nummer)

Noodzakelijk om het doel van het sociaal team te bereiken: inwoners van Wassenaar weten het sociaal team te vinden met al hun vragen rondom advies, ondersteuning, hulp en zorg bij meer of minder ingrijpende gebeurtenissen in het leven.

C21 Versterken inzet op sport, incl. opleveren sportvisie

Door uitbreiding van de formatie kan in 2024 een sportvisie worden opgeleverd en daarna ook uitvoering worden gegeven aan de acties uit deze visie.

C22 Coördinatie en uitvoering lokale inclusie-agenda

Bij het vaststellen van de startnotitie Lokale Inclusieagenda heeft de raad in februari 2022 eenmalig € 20.000 beschikbaar gesteld voor het opstellen van de agenda. Daarnaast is structureel € 30.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de agenda, bedoeld voor ambtelijke begeleiding ervan. Extra (structurele) lasten die voortkomen uit de uitvoering van de actiepunten worden nu voor een bedrag van € 60.000 opgenomen in de begroting.

C23 Versterken preventief veld

Valt deels onder doelstelling 1 sociaal domein: Een breed scala aan bestaande en nieuwe activiteiten en daar gezamenlijk in optrekken (meenemen bij opstellen Subsidiebeleid)

en deels onder doelstelling 2 sociaal team: Inventarisatie (met andere partijen) en realistische begroting van kosten die nodig zijn voor versterken preventief veld (zie subsidiebeleid)
Het coalitieakkoord en het CUP spreken zich uit over het versterken van het preventief veld. De investering gaat hier voor de baat uit. Daarnaast zijn zowel de kosten als de vraag toegenomen in het preventief veld. De vraag naar ondersteuning en hulp zien we liever hier, in het preventief veld toenemen, dan bij de Wmo en de Jeugdwet, omdat hier veel diensten collectief kunnen worden ingezet, of integraal via het Sociaal Team Wassenaar. Deze preventieve ondersteuning en hulp kan helpen hogere zorgkosten te voorkomen. Investerings voor het versterken van het preventief veld zullen deels bestaan uit het uitbreiden van bestaande activiteiten en diensten en deels uit het opzetten van nieuwe activiteiten, zoals het inzetten op een 'dementievriendelijke gemeente'

C24 Structureel verwerken reparatie subsidies niveau 2023

Doelstelling 1 sociaal domein, specifiek versterken maatschappelijk middenveld.

Zowel de kosten als de vraag zijn toegenomen in het preventief veld. De vraag zien we liever hier, in het preventief veld toenemen, dan bij de Wmo en de Jeugdwet. In 2022 en 2023 zijn er verschillende raadsvoorstellen en raadsinformatiebrieven verstuurd om te voorkomen dat de maatschappelijke organisaties sterk hadden moeten bezuinigen op hun inzet in Wassenaar. Een bezuiniging vertaalt zich altijd naar mindere beschikbaarheid van activiteiten, diensten en professionals voor de bewoners. Gezien het coalitieakkoord en het CUP is een structurele reparatie noodzakelijk.

C25 Verlagen budget voor geïndiceerde zorg door versterken preventief veld (C23) en ophogen subsidies (C24)

Extra inzet op preventie en samenwerking met het maatschappelijke middenveld heeft als doel de kosten van geïndiceerde zorg in het kader van de Wmo en de Jeugdwet te verlagen, vandaar dat hierop een besparing wordt ingeboekt.,

C26 Inzet op woningbouw

Woonzorg is een belangrijk thema voor zowel het fysieke als het sociale domein, met een vergrijzende bevolking en veel, voor die doelgroep, ongeschikte woningen. Er wordt vanuit wettelijke kaders beleid opgevoerd die de gemeente noopt tot nieuw beleid. De regio komt met een woonzorgvisie (iets anders dan de woonvisie) die lokaal in visie en verordening moet worden verwerkt, en vanuit het CUP wordt aangedrongen op realisatie in geselecteerde bouwplannen. Het bedrag van € 40.000 in 2024 zal worden aangewend voor de beleidsmatige vertaalslag en om projectleiders van woningbouwprojecten bij te staan in de realisatie.

C27 Integrale visie strand en duinen

Zoals is aangegeven in het college uitvoeringsprogramma, gaan we voor de meest kwetsbare natuurgebieden, zoals Meijendel en Berkheide, een integrale visie voor strand en duinen opstellen als uitwerking van de Structuurvisie en als input voor de Omgevingsvisie. Voor 2024 is een bedrag van € 50.000 nodig.

C28. Beleid Zonnepanelen

Eind 2021 zijn herijkte criteria vastgesteld m.b.t. zonnepanelen- en collectoren in beschermd dorpsgezicht en op en bij monumenten en beeldbepalende panden. Dit beleid moet opnieuw worden bezien in het kader van het behoud van het beschermd dorpsgezicht en verantwoord verduurzamen. Hiervoor is een bedrag van € 10.000 nodig

C 29. Woonzorgvisie opstellen

Voor het opstellen van de lokale woonzorgvisie, toegepast via verordening, samenwerking met corporaties en toezicht op de realisatie in geselecteerde bouwplannen is in 2024 nog een bedrag nodig van € 50.000.

C30 Kleine verkeersmaatregelen

De post kleine verkeersmaatregelen dient om tijdig en concreet te kunnen reageren met aanpassingen op klachten, meldingen en incidenten. Dit wordt door Wassenaarse inwoners en ondernemers gewaardeerd en is essentieel omdat het bij grote verkeersdossiers lang duurt om tot realisaties te komen.

C31 Capaciteit Verkeer (structureel) en C32. Capaciteit planologie (incidenteel, budgetneutraal)

Op het gebied van verkeer liggen er veel beleidsvraagstukken die structureel extra beleidscapaciteit vragen. Voor planologie gaat het om de jaren 2024 en 2025. Deze laatste capaciteit wordt bekostigd met hogere legesinkomsten.

C33 Haalbaarheidsonderzoek de Warenar

De Warenar blijft eigendom van de gemeente. Er wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de combinatie van culturele en sociale functies, zoals cultuurhuis met een buurtfunctie en museum. Voor het haalbaarheidsonderzoek is een bedrag van € 70.000 nodig.

C34 Onderhoud Warenar

De Warenar blijft eigendom van de gemeente, waardoor ook het onderhoud weer moet worden uitgevoerd. Kosten bedragen naar verwachting € 100.000 per jaar.

C35 Onderhoud rolstoeltoegankelijke openbare wc's op te nemen in het Versterking Dorpskern en Meijendel

Het plaatsen van openbare wc's brengt jaarlijks kosten met zich mee voor onderhoud. Er wordt gerekend met € 10.000 per wc per jaar.

C36 Voortzetten subsidie centrummanagement

Een aantrekkelijk centrum vraagt ook om promotie en activiteiten door het enthousiaste centrummanagement, vandaar dat de subsidiëring van het centrummanagement na 2025 wordt voortgezet.

C37 VNG-trainees

In het aantrekken en ontwikkelen van jong talent en het binnenhalen van toekomstige (vaste) werknemers werkt de gemeente Wassenaar samen met het Traineeprogramma van de VNG. Door middel van detachering werken jonge ambitieuze ambtenaren voor zes maanden aan projecten en opgaven binnen onze organisatie. Zo leren zij de gemeente Wassenaar kennen en fungeren zij daarna als ambassadeurs voor de ambtelijke organisatie.

C38 Vastgoed- en grondzaken – beheersysteem

Om ons vastgoed- en grondbezit, incl. contracten en het op juiste wijze in rekening brengen van opbrengsten, goed te administreren is een beheersysteem nodig. Ook de accountant maakt hier regelmatig opmerkingen over in de jaarstukken en managementletter.

C39 Nachtregister en druktemonitor

Wassenaar accepteert dat recreatie en HORECA bij ons groene profiel en onze functie in de regio horen. Onze eigen inwoners genieten er ook van en daarnaast zijn recreatie en HORECA pijlers onder onze lokale economie. Maar we willen er wel grip op houden. Een nachtregister en een druktemonitor voorzien beleid, handhaving en het gesprek met inwoners van data. Ze zijn bijvoorbeeld essentieel om te kunnen volgen of maatregelen voor recreatiespreiding werken.

C40 Versterken interne beheersing t.b.v. rechtmatigheidsverklaring college

Door een wetwijziging wordt het college van Burgemeester en Wethouders vanaf boekjaar 2023 zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording. De laatste jaren wordt er daarnaast landelijk steeds meer nadruk gelegd op rechtmatigheidsverantwoording, denk aan de

verbijzonderde interne controle (VIC) en steeds meer financieringsstromen die via SiSa (Single information, Singel audit) moeten worden verantwoord. Op dit moment wordt verantwoordingskennis en -inzet nog veelal ingehuurd. De wens bestaat om de concerncontroller meer eigen capaciteit te geven om hiermee op een gedegen wijze aan de slag te gaan.

C41 Formatie-uitbreiding griffie

De werkgeverscommissie wenst een kleine uitbreiding van de formatie voor de ondersteuning van de griffie met 0,2 fte.

De uitbreiding van de ondersteuning is noodzakelijk vanwege toegenomen administratieve taken, voorbeelden zijn het openbaar maken inclusief anonimiseren van stukken in het kader van nieuwe wetgeving (WOO/AVG), het bijhouden van de website en meer ruimte voor communicatie.

C42 Uitbreiden capaciteit juridische controlfunctie

Juridische control is op dit moment niet voldoende belegd in de organisatie. De wens is om 0,5 fte juridische controlfunctie in te voeren. Deze borging houdt nadrukkelijk ook verband met de raadsnotie van december 2022 over dit onderwerp.

D. Nieuw beleid ten laste van reserves

Incidentele posten – tlv reserves		2024	2025	2026	2027
D1	Ontvlechting sociaal domein Voorschoten	-500.000	-200.000		
D2	Implementatie nieuw financieel systeem	-150.000			
D3	acties in het kader van verbeteren bestuurscultuur	-150.000	-75.000		
D4	In beheer nemen omgevingswet	-200.000			
D5	Aanvullende kosten sanering gemeentewerf		-500.000		
D6	Project Schulpwei	-50.000			
D7	RO-procedure nieuwbouw SKOW en RO-procedure voor te verlaten locaties St. Jan Baptist- en St. Jozefschool tbv woningbouw incl. participatietraject	-175.000	-200.000		
DR	Reserve-onttrekking	1.225.000	975.000	0	0
D	Totaal nieuw beleid - tlv reserves	0	0	0	0

D1 Ontvlechting sociaal domein Voorschoten

Onlangs heeft Voorschoten de dienstverleningsovereenkomst (DVO) Sociaal Domein opgezegd. We zullen u apart meer gedetailleerd informeren over de werkzaamheden die hierdoor binnen Wassenaar zelfstandig moeten worden opgepakt. Een eerste inschatting laat zien dat er een bedrag van € 700.000 benodigd is in 2024 en 2025, voor ontvlechting, transitie en opbouw (OTO).

D2 Implementatie nieuw financieel systeem

Het huidige financieel systeem is inmiddels al zo'n 10 jaar in gebruik. Vanuit aanbestedingsregels is een nieuwe aanbesteding noodzakelijk. Daarbij wordt er ook een kwaliteits- en efficiencyimpuls verwacht van een nieuw financieel systeem.

D3 Verbeteren bestuurscultuur

Het onderzoek naar de bestuurscultuur van Wassenaar is op 1 juni 2023 gepubliceerd en zal ook in 2024 en 2025 leiden tot acties en aanbevelingen om deze te verbeteren. Hiervoor is budget nodig.

D4 In beheer nemen Omgevingswet

In verband met de geplande invoeringsdatum van 1 januari 2024 voor de Omgevingswet is in 2024 een incidenteel bedrag van € 200.000 benodigd om de doorwerking van de Omgevingswet goed in de organisatie te implementeren. Naast de Omgevingswet gaat het om het acties in het kader van

een gemeentedeekkende Omgevingsvisie en Het 'digitaal stelsel omgevingswet' (DSO). Dit is het nieuwe loket (Omgevingsloket) waar initiatiefnemers, overheden en belanghebbenden snel kunnen zien wat is toegestaan in de fysieke leefomgeving.

D5 Aanvullende kosten sanering gemeentewerf

In 2021 is een raming gemaakt voor het saneren van de gemeentewerf. Op basis daarvan is in de begroting 2023 een bedrag van € 1 miljoen opgenomen. Vanwege kostenverhogende omstandigheden door wereldwijde prijsstijgingen van brandstof, personeel en bouwmaterialen (grotendeels veroorzaakt door de oorlog in Oekraïne) komt de nieuwe raming op ruim € 1.3 miljoen. Er is nog geen risico reservering opgenomen en voor de sloop van de bestaande opstallen is budget nodig. Daarnaast is budget nodig voor te maken plankosten (o.a. herijking stedenbouwkundig kader, GREX uitwerken, projectbegeleiding, onderzoeken, participatie etc). Daarom wordt in totaal € 500.000,- extra gereserveerd om de voorbereiding en sanering mogelijk te maken.

D6 Project Schulpwei

Als de nieuwe sporthal in het derde kwartaal van 2023 wordt opgeleverd, kan de Schulpwei worden afgestoten. Bezien moet worden wat er mogelijk is ten aanzien van herontwikkeling of herbestemming van de locatie. Ook zullen er gesprekken moeten plaatsvinden met de grondeigenaar. Dit project zal in 2023 starten, om onnodige leegstand en verpaupering te voorkomen. Ook in 2024 worden hiervoor kosten voorzien. De gemeenteraad zal hierbij betrokken worden, na een eerste initiële verkenning van de (on)mogelijkheden.

D7 RO-procedure nieuwbouw SKOW en RO-procedure voor te verlaten locaties St. Jan Baptist- en St. Jozefschool t.b.v. woningbouw incl. participatietraject

Voor de realisatie van een nieuwe gefuseerde school voor de SKOW zal een ruimtelijke procedure opgesteld moeten worden. Dat bestaat uit het opstellen van een ruimtelijk plan (ad. € 70.000) en de kosten voor de publiekrechtelijke toetsing (ad. € 105.000). Te zijner tijd komen de huidige locaties van de St. Jozefschool en de St. Jan Baptistschool vrij t.b.v. woningbouw en kunnen worden verkocht. Voor de realisatie woningbouw op beide locaties die vrijkomen, nadat een nieuwe gefuseerde school voor de SKOW is gerealiseerd, zal een ruimtelijke procedure opgesteld moeten worden. Dat bestaat uit het opstellen van een ruimtelijk plan (ad. € 95.000) en de kosten voor de publiekrechtelijke toetsing (ad. €105.000). Het betreft de huidige locaties van de St. Jozefschool en de St. Jan Baptistschool die na bestemmingswijziging verkocht worden t.b.v. woningbouw.

E. Gemeenschappelijke regelingen

Gemeenschappelijke regelingen		2024	2025	2026	2027
E1	Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	-33.000	-33.000	-33.000	-33.000
E2	Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)	-4.069	-4.069	-4.069	-4.069
E3	GGD & Veilig Thuis	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000
E4	Omgevingsdienst Haaglanden	-37.239	-37.239	-37.239	-37.239
E5a	Avalex	-170.000	-339.000	-511.000	-871.000
E5b	<i>Avalex - Dekking uit afvalstoffenheffing</i>	<i>170.000</i>	<i>339.000</i>	<i>511.000</i>	<i>871.000</i>
E6	Regionaal inkoopbureau Jeugd (H10/SBJH)	0	0	0	0
E7	Veiligheidsregio Haaglanden	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
E8	GR Kust-, Duin- en Bollenstreek (KDB)	-31.692	0	58.000	58.000
E	Totaal gemeenschappelijke regelingen	-157.000	-125.308	-67.308	-67.308

De conceptbegrotingen van de gemeenschappelijke regelingen zijn in juni voor zienswijze aangeboden aan de raad. De bijdragen uit de conceptbegrotingen zijn het uitgangspunt voor de kadernota.

F. Overig – Kapitaallasten nieuwe investeringen – Meerjarig investeringsplan 2024 - 2027 (nieuw en actualisatie)

	Omschrijving investering	2024	2025	2026	2027
	NIEUW				
INV1	Versterking Dorpskern (actualisatie)	-3.800.000 min PM INV1b			
INV1b	Versterking Dorpskern - subsidie/kosten/andere financieringsbronnen (PM)	PM			
INV2	Twee rolstoeltoegankelijke openbare wc's (Versterking Dorpskern en Meijendel)	-220.000			
INV3	Nieuwe gemeentewerf	-5.300.000			
INV3b	Aankoop grond nieuwe gemeentewerf (geen kapitaallasten)	-1.500.000			
INV4	Groene Zone - uitvoeringsmaatregelen	-171.500	-521.500	-521.500	-321.500
	ACTUALISATIE IHP				
INV5	Kievietschool (actualisatie)	-500.000			
INV6	Nieuwbouw fusie St. Jan Baptist- en St. Jozefschool (actualisatie en deels eerder in de tijd)		-4.700.000		
	ACTUALISATIE VERVANGINGSINVESTERINGEN				
INV7	Actualiseren vervangingsinvesteringen Tractie	-286.000	253.600		-37.000
INV8	Actualiseren vervangingsinvesteringen Wegen	-350.000	300.000	-300.000	-50.000
INV9	Actualiseren vervangingsinvesteringen Bruggen	-10.000	-20.000	-15.000	-15.000
INV10	Actualiseren vervangingsinvesteringen Water	-25.000			
	Totaal investeringen	-12.162.500	-4.687.900	-836.500	-423.500

Effect meerjarig investeringsplan op kapitaallasten

	Kapitaallasten nieuw	2024	2025	2026	2027
F1	Kapitaallasten - nieuwe investeringen	0	-17.486	-419.690	-429.725
F	Overig	0	-17.486	-419.690	-429.725

INV1 Versterking Dorpskern

De versterking van de dorpskern van Wassenaar staat al langere tijd gepland. Na zeven jaar praten en breed draagvlak onder ondernemers, verenigingen en inwoners wil het College onze dorpskern versterken zodat het dorpshart dé ontmoetingsplek van Wassenaar blijft met mooie winkels, horeca en evenementen conform het Coalitieakkoord. Dorpskernen staan onder druk, maar het is essentieel om onze kern te behouden zodat onze voorzieningen op peil blijven, en dichtbij blijven voor alle inwoners. Met het Beeldkwaliteitsplan en andere plannen wordt dit aankomend jaar opgepakt en uitgevoerd. Het project Versterking Dorpskern stond al klaar om uitgevoerd te worden, echter door bestuurlijke onrust is het project uitgesteld. Dit is het zoveelste project waarbij uitstel ook leidt tot hogere kosten vandaar de actualisatie. Conform het coalitieakkoord wordt bekeken hoe de kosten te drukken en te kijken naar cofinanciering bij ondernemers en andere kanalen. Een belangrijk onderdeel daarvan is de mogelijke cofinanciering en subsidie van de Rijksdienst van ondernemend Nederland (RVO) waarvoor in het najaar duidelijk wordt of Wassenaar daar aanspraak op kan maken. Het huidige opgenomen bedrag is daarmee indicatief wat met externen zoals RVO moet worden gedeeld om mogelijk aanspraak te maken op de (maximale) subsidie. Alleen met een compleet plan voor herstructurering -zoals het huidige plan- gericht op een toekomstbestendig dorpscentrum, kan Wassenaar voldoen aan voorwaarden. De

Raad wordt nader geïnformeerd over de werkelijke kosten door middel van externe financiering zodat dit plan zo snel mogelijk kan worden gerealiseerd voor Wassenaar.

INV2 Twee rolstoeltoegankelijke openbare wc's Versterking Dorpskern en Meijendel)

Na de verwachte realisatie van een openbare rolstoeltoegankelijke zelfreinigende wc-unit bij het strand in 2023, is de wens om in 2024 nog twee van deze units te realiseren in Wassenaar.

INV3 Gemeentewerf incl. grond

Om de locatie van de huidige gemeentewerf in te zetten voor woningbouw en zoals beloofd aan de omwonenden de bodemsanering te kunnen uitvoeren moet de werf worden verplaatst. Dit betekent dat een andere locatie wordt gezocht voor de stalling van de voertuigen, opslag van materieel en materiaal en de kleed- en doucheruimtes en (fiets)parkeervoorzieningen voor de medewerkers. Alleen al voor de borging van effectieve gladheidsbestrijding is een dergelijke gemeentewerf met voorzieningen essentieel, maar ook voor goed groenonderhoud en voor urgente gevaarlijke situaties in de openbare ruimte. In de kadernota zijn voor deze investering globale ramingen opgenomen om de financiële meerjareneffecten mee te wegen. De investeringen zijn echter afhankelijk van de te kiezen locatie. Conform coalitieakkoord worden nog dit jaar voorstellen voorbereid om rond de komende jaarwisseling een integraal plan voor de huisvesting van de eigen organisatie inclusief de investeringsvraag voor te leggen aan de raad. Het bedrag is daarmee een richtbedrag waarvoor later een voorstel volgt.

INV4 Groene zone – uitvoeringsmaatregelen

In 2023 wordt de visie voor de Groene Zone opgesteld, daarna volgt de inrichting. Daarbij gaat het om de aanleg van recreatieve voorzieningen, de ontwikkeling van natuur, het aanpassen van watersystemen, transitie van de landbouw, mogelijke bedrijfsverplaatsingen, etc. Voor de realisatie worden verschillende programma's opgezet, waar initiatieven samen komen. De provincie, het RVB, het Hoogheemraadschap en Dunea geven te kennen te willen aanhaken bij deze programma's en daarin (ook) te willen investeren. In de loop van 2023 en 2024 wordt duidelijk hoe de inrichting van de Groene Zone er uit komt te zien en welke partijen daar een rol bij hebben. Voorstel is, nu alvast voorzieningen te treffen en deze vrij te geven nadat concrete plannen van aanpak zijn opgesteld.

Voor zover nu te overzien is, bedragen de totale investeringen in de Groene Zone ca. € 5.500.000, waarvan ca. € 1.500.000 bij de gemeente komt te liggen. De watermaatregelen en de aanleg van 100 ha. natuur ten noorden van de tankgracht zijn hierin nog niet meegenomen. Deze kosten komen overigens voor het grootste deel bij provincie, het Hoogheemraadschap, Dunea en het RVB te liggen.

INV5 Kievitschool en INV6 Nieuwbouw fusie St. Jan Baptist- en St. Jozefschool

In 2019 is het IHP Onderwijs vastgesteld en daarmee de opdracht voor de uitwerking van een gefuseerde school voor de st. Jozefschool en de St. Jan Baptist. Goede adequate huisvesting is essentieel voor goed onderwijs. Met de fusie kan een meer efficiënte en meer duurzame school in Wassenaar noord worden gerealiseerd. Daarbij is een ambitie om de gefuseerde school als integraal kindcentrum te gaan gebruiken. Tevens kan een locatie of locaties worden vrijgespeeld en te zijner tijd verkocht ten behoeve van woningbouw. De investeringslasten van deze nieuwe school is geactualiseerd naar huidig prijspeil. De nieuwbouw van de gefuseerde school wordt ook deels naar voren gehaald in de tijd ten opzichte van de planning uit het eerdere IHP.

INV 7 t/m 10 Actualiseren vervangingsinvesteringen

Alle genoemde vervangingsinvesteringen worden geactualiseerd, zowel qua prijs als qua planning.

Opbrengsten woningbouwlocaties

Door bovengenoemde investeringen, m.n. bij de gemeentewerf en bij de Nieuwbouw fusie St. Jan Baptist- en St. Jozefschool, worden locaties vrijgespeeld t.b.v. woningbouw. De verkoop van grond en het ontwikkelen van woningen zal op termijn inkomsten genereren waarmee in deze kadernota nog geen rekening is gehouden.